

ת"פ 40494/10/13 - מדינת ישראל נגד חסן כעאבנה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 40494-10-13 מדינת ישראל נ' כעאבנה (עציר)

בפני המאשימה
כב' השופטת אסתר נחליאלי היאט
מדינת ישראל
ע"י עו"ד נועה עזרא - מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד הנאשם
חסן כעאבנה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ראובן בר חיים

הכרעת דין

1. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם מייחס לו ביצוע עבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וביצוע עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין.

הרקע העובדתי

- במהלך חודש יולי 2013, החלה סמאהר שקרה (להלן: "**סמאהר**") לעבוד במשרדו של א', תושב ישראל (להלן: "**המתלונן**") כמזכירה וכעבור זמן מה התפתח רומן בין השניים. עובר ליום 28.8.13, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, קשרו הנאשם וסמאהר קשר לצלם את המתלונן בעירום ובתנוחה אינטימית עם סמאהר ולאיים עליו בפרסום הצילומים.
- השניים תכננו כי סמאהר תוביל את המתלונן לדירה בעזרייה, תגרום לו להתפשט, תתפשט בעצמה ותיזום מגע אינטימי עמו, כשהנאשם יצלם את המתרחש בחדר ולאחר מכן יאיים הנאשם על המתלונן בפרסום הצילומים.
- כשבוע לפני ה- 28.8.13, הציעה סמאהר למתלונן להיפגש בדירה בעזרייה לצורך קיום יחסי מין והמתלונן נענה להצעתה, ואכן נקבעה פגישה בדירה בעזרייה ב- 28.8.13 בשעה 16:00.
- במועד שנקבע הגיע המתלונן לעזרייה ואסף את סמאהר שהמתניה לו ליד חנות מכולת. סמאהר הובילה את הנאשם לדירה שבה שהה אותה עת הנאשם בחדר הסמוך לחדר אליו נכנסו סמאהר והמתלונן. סמאהר הפשיטה את המתלונן, התפשטה בעצמה ונתרה בחזייה ובתחתונים, נישקה וחיבקה את המתלונן ונגעה באיבר מינו. לאחר מכן, ביקשה ממנו להתקלח וכשיצא מהמקלחת נשכבה עמו במיטה ונגעה באיבר מינו. כל אותה עת צילם הנאשם את המתרחש בין השניים באמצעות מצלמה שהותקנה בדירה מבעוד מועד. סמאהר יצאה מהחדר והנאשם נכנס לחדר וסיפר למתלונן כי מצלמות

שהותקנו מבעוד מועד הנציחו את המעשים והוא אף הציג מסך עליו נראתה הכניסה לדירה ואת הדיסק-און-קי שעליו מונצחים המעשים, ואיים שיפגע בשמו של המתלון אם לא יתן לו סכום של 2 מיליון ₪.

6. למחרת, התקשר הנאשם למתלון וקבע להיפגש עמו. ביום 31.8.13 נפגשו השניים באתר בנייה בסמיר אמיס. כשנכנס הנאשם לרכב של המתלון שאל אם הביא לו את שני מיליון השקלים, וכשהשיב המתלון כי אין לו את הסכום הדרוש אמר הנאשם כי אין הדבר מעניינו וכי רק אם ישלם את מלוא הסכום עד למחרת היום יועברו הצילומים לידיו.

7. יום לאחר מכן, ב- 1.9.13, יצר הנאשם קשר עם המתלון שאמר כי טרם השיג את הסכום הדרוש לתשלום עבור הצילומים, והנאשם הורה למתלון לנאשם להיפגש עמו. השניים נפגשו בשנית באתר הבנייה שבסמיר אמיס והנאשם דרש מהמתלון לשלם לו סכום התחלתי של 50,000 ₪. המתלון מילא את הדרישה, משך במזומן סכום של 50,000 ₪ מחשבון הבנק שלו ומסר אותם לנאשם. הנאשם דרש כי יתרת הסכום תשולם לו עד ל- 5.9.13, אך המתלון ביקש שהנאשם יאפשר לו לשלם את היתרה עד ליום 8.9.13. בעת שהמתלון חזר לביתו, התקשר אליו הנאשם פעמיים ודיווח לו שהוא רואה את בנו של המתלון נוהג במכונית מסוג "קאיה" במחסום קלנדיה.

8. במהלך חודש ספטמבר 2013, שלח הנאשם לטלפון הנייד של המתלון צילומי ממסרונים, שחלקם בעלי אופי אינטימי, ששלח המתלון לסמאהר לפני האירוע בדירה בעזריה. לאחר מכן, צלצל הנאשם למתלון לוודא שראה את המסרונים ואמר לו ששלח אותם כדי שידע כי יש לנאשם "משהו עליו".

9. ביום 7.9.13 התקשר הנאשם למתלון ואמר לו כי הוא מחכה לכסף עד למחרת. באותו יום, פנה המתלון למשטרה ומסר לה ולשני בניו, ב' וג', על שארע.

10. ביום 8.9.13 התקשר הנאשם למתלון שאמר כי לא הצליח לארגן את כל הסכום הדרוש, בתגובה ניתק הנאשם את השיחה. כעבור שעה, צלצל הנאשם למתלון והציע כי יפגשו ובמעמד זה יציג לו את הצילומים. המתלון מסר כי ברצונו להיפגש עם הנאשם לאחר שיהיה לו את כל הסכום והשניים קבעו להפגש ביום 18.9.13.

11. בתאריך 15.9.13 התקשר הנאשם למתלון ושאל אותו לשלמו. המתלון הסביר לנאשם כי אמנם התחייב לארגן את הכסף ביום 17.9.13 אולם הבנק סגור בגלל החגים. הנאשם הציע למתלון לחזות בצילומים האינטימיים אך המתלון התעקש כי השניים יפגשו רק לאחר שישלם את יתרת הסכום. הנאשם הודיע למתלון כי אם לא יודיע לו עד יום שלישי שהכסף מוכן הוא יראה את הצילומים לבנו ולאשתו. עוד הוסיף כי "אני יש לי מיליון דרכים, אם אני רוצה להשתמש אני אשתמש, אני נשבע לך", וכן "אם לא התקשרת אני אדע שאתה פתחת מלחמה וגם אני פתחתי במלחמה".

12. ביום 21.9.13 צלצל המתלון לנאשם ובהנחיית המשטרה מסר כי הוא מוכן לשלם לו סכום נוסף של 100,000 ₪. השניים תאמו להיפגש בכניסה ליישוב ענאתה. כשהגיע המתלון לכניסה ליישוב, ביקש הנאשם מהמתלון להיכנס לתוך היישוב, אך המתלון סרב, בעצת המשטרה וחזר לירושלים. הנאשם יצר קשר עם המתלון וביקש את מספר הטלפון של בנו, אך נענה בשלילה ואמר לנאשם כי אם הוא רוצה להתקשר הוא יכול לצלצל למשרדי מגרש המכוניות בו עובדים בניו, הנאשם אכן התקשר למשרד וביקש להיפגש עמם. לאחר מכן, התקשר למתלון ודיווח לו כי קבע להיפגש עם בניו; המתלון שאל מה עשה לא בסדר שהרי הביא לנאשם את הכסף, והנאשם השיב כי הוא זה שקובע את מקום המפגש ולא

המתלונן.

13. יומיים לאחר מכן, ב- 23.9.13, התקשר הנאשם לב', בנו של המתלונן ואמר לו כי הוא מעוניין לפגוש אותו וכי המתלונן נמצא בבעיה גדולה, השניים קבעו להיפגש בתאריך 29.9.13.
14. ביום 29.9.13 מסר ב' לנאשם כי אינו רוצה להתערב ביחסים שבין אביו לנאשם אך הנאשם אמר לו כי כדאי לו לראות מה עשה המתלונן וכי מדובר ב"מעשה" ולא ב"דיבור", לאחר מכן התקשר שוב ואמר לו כי הם צריכים להיפגש כדי שיראה לו סרט הקשור למתלונן. ב' הציע כי ייפגשו במשרד; הנאשם עמד על פגישה בשטחים וב' סירב להיפגש עמו שם.
15. באותו יום בשעה 18:34 התקשר הנאשם למתלונן, שאל למיקומו ומדוע הוא לא מדבר עמו. הנאשם אמר למתלונן כי יכול לשלוח לו קטעים מהצילומים האינטימיים והם סיכמו לשוחח למחרת. לאחר מכן צלצל המתלונן לנאשם וביקש כי ישלח לו קטע או שניים מהצילומים והנאשם הסכים. בשעה 18:36 התקשר הנאשם למתלונן פעם נוספת ואמר לו שבנו יצר עמו קשר. המתלונן ביקש שוב כי הנאשם ישלח לו קטעים מהצילומים. למחרת, ביום 30.9.14, שלח הנאשם לטלפון הנייד של המתלונן תמונות וסרטונים המתעדים את המפגש האינטימי בינו לבין סמאהר. בשעה 14:02 התקשר המתלונן לנאשם והשניים תיאמו להיפגש לאחר שהמתלונן ישיג את סכום הכסף הדרוש.
16. ביום 1.10.13 בשעה 16:08, התקשר הנאשם למתלונן ואמר לו כי סיכמו על סכום של מיליון ₪ וכי עליו להכין את הכסף. המתלונן מסר לנאשם כי דרושים לו מספר ימים להשגת הסכום והנאשם השיב כי הדבר לא בידיים שלו והוא מסר את זה לאנשים אחרים וכי הוא רוצה להשאיר את העניין בין המתלונן לבינו שכן במידה והדבר ייצא מידי זה לא יהיה טוב. בתגובה השיב המתלונן כי יחזור לנאשם בעוד כחצי שעה. בשעה 16:15 יצר המתלונן קשר עם הנאשם והציע לתת לו סכום של 100,000 ₪ כעת ואת יתרת הסכום שדרש הנאשם בהמשך והשניים תיאמו להיפגש למחרת.
17. יום לאחר מכן, ב- 2.10.13, בשעות הצהריים, התקשר המתלונן לנאשם בהתאם להנחיות המשטרה והשניים קבעו להיפגש בענאתה. בדומה לפגישה הקודמת, סירב המתלונן להיכנס לתוך היישוב - בהתאם להוראות המשטרה ואילו הנאשם סירב להגיע לכניסה ליישוב. משכך, שב המתלונן על עקבותיו. בדרכו חזרה לירושלים, יצר הנאשם קשר טלפוני עם המתלונן וביקש לפגשו על הכביש בסמוך למעלה אדומים.
18. המתלונן המתין לנאשם ברכבו יחד עם שני שוטרים שהסתתרו ברכב. כשהגיע הנאשם למקום ונכנס למושב הקדמי ברכבו של המתלונן יצאו שני השוטרים ממקום מחבואם, הזדהו ומסרו לנאשם כי הוא עצור. הנאשם התנגד בכוח למעצרו, הלם בשוטרים וגרם להם לפציעות שונות בידיים וברגליים ולכאבי ראש.

פתח דבר

19. בטרם אתייחס לסוגיות שבמחלוקת, אציין כי במהלך הדיון שנערך ביום 16.9.14 חזרה המאשימה מחלק מכתב האישום המייחס לנאשם עבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (עמ' 128-129 עמוד 3

לפרוטוקול).

משחזרה המאשימה מהאישום המייחס לנאשם עבירת תקיפת שוטר לאחר הקראת כתב האישום ולאחר מתן תשובת הנאשם, אני מזכה את הנאשם מעבירה זו בהתאם לקבוע בסעיף 94(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

הטענות המקדמיות המצריכות הכרעה

20. שתי טענות מקדמיות העלה ב"כ הנאשם בפתח המשפט.

האחת היא כי עבירת הסחיטה באיומים בוצעה מחוץ לגבולות מדינת ישראל ומשכך בית משפט זה נעדר סמכות עניינית לדון את הנאשם מכוח חוק העונשין.

השנייה היא כי ניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם בבית משפט זה, עומד בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. לטענתו, העמדת סמאהר לדין בבית משפט השלום בעבירה של איומים לעומת הנאשם שהועמד לדין בבית משפט מחוזי בעבירה של סחיטה באיומים שהיא עבירה חמורה יותר, מקימה את היסודות לטענת ה'אכיפה הבררנית', שכן השניים (הנאשם וסמאהר) היו למעשה שותפים לעבירה, קשרו יחד קשר לתכנון הפגישה האינטימית בין סמאהר למתלונן ולצילומה בכוונה לסחוט את המתלונן ולהוציא לפועל את הקשר. העמדת סמאהר לדין בעבירה פחותה בחומרתה מזו המיוחסת לנאשם מהווה אכיפה בררנית וב"כ הנאשם ביקש שבית המשפט יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 149(10) לחסד"פ ויורה על ביטול כתב האישום נגד הנאשם.

21. בית המשפט (כב' השופט א' כהן) קבע בהחלטתו מיום 19.2.14 כי הדיון בשתי הטענות המקדמיות יערך לאחר שמיעת הראיות בתיק (עמ' 14 לפרוטוקול).

22. לאחר שמיעת הראיות ובמהלך דיון שנקבע לצורך סיכומי הצדדים (16.9.14), הצהיר ב"כ הנאשם, עו"ד ראובן בר חיים בפתח הדברים כי ככל שבית המשפט יחליט לדחות את שתי הטענות המקדמיות שהעלה, ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום, קרי, עבירת הסחיטה באיומים, מאחר שמוסכם עליו שהמאשימה הניחה לפני בית משפט במהלך דיוני ההוכחות, את הראיות המבססות את הרשעת הנאשם בעבירת הסחיטה באיומים ולא נדרש עתה מהמאשימה לסכם טענותיה בקשר לעבירת הסחיטה באיומים שכאמור הוסכם כי הראיות לקיומה הונחו, מכאן שגם לא נדרש מבית המשפט לדון בראיות ולנתח אותן במסגרת הכרעת הדין (עמ' 122-123, 126 לפרוטוקול).

משכך, לא נותר לי אלא לדון בשתי הטענות המקדמיות שהעלה ב"כ הנאשם.

טענת היעדר סמכות עניינית

23. טוען הנאשם כי מעשי הסחיטה באיומים המתוארים בכתב האישום, כוללים את הפגישה בין המתלונן לנאשם בעזרייה, את השיחה בעניין שני מיליון השקלים שנערכה באתר הבנייה המצוי בשטחי הגדה ואת העברת הסכום של 50,000 השקלים, ואלה כלל לא בוצעו בשטחי מדינת ישראל אלא מעבר לקו הירוק - בשטחי הגדה המערבית ומשכך בית משפט זה נעדר סמכות לדון בעבירה המיוחסת לנאשם הנובעת ממעשים אלה.

לדבריו, אף אם יוכח כי חלק מהשיחות בין הנאשם למתלונן נתקבלו בשטח מדינת ישראל, לא ניתן להעמיד לדין את הנאשם על מה שבוצע בשטחי הרשות, וניתן לעשות כן רק לגבי איום ספציפי אם יוכח.

24. מנגד, טוענת המאשימה כי יש לדחות את טענת הנאשם שכן מדובר בעבירה אחת הכוללת מספר איומים שבוצעו לאורך זמן. הגם שהמאשימה מסכימה כי חלק מהמעשים המקיימים את העבירה בוצעו בשטחי הגדה המערבית הרי שלטענתה אין בכך לגרוע מסמכותו הטריטוריאלית של בית משפט זה, שכן בהתאם להוראות חוק העונשין די כי 'מקצת העבירה' בוצעה בשטחי ישראל כדי לראות בה 'עבירת פנים'.

לטענת המאשימה, משעה שחלק משיחות האיום של הנאשם כלפי המתלונן וכלפי בניו נקלטו בשטח מדינת ישראל וכך גם חלק מהמסרונים ומהתמונות, קמה לבית משפט זה הסמכות הטריטוריאלית לדון במעשה הסחיטה באיומים כמויחס לנאשם בכתב האישום לפי חוק העונשין. בטיעון זה הסתמכה המאשימה על קביעת בית המשפט העליון ברע"פ 1178/97 **כהנא נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 266 (1997) (להלן: "**עניין כהנא**") וכן הפנתה לשני פסקי דין נוספים מהם ניתן ללמוד, לדבריה, כי במקרה מעין זה עסקינן ב'עבירת פנים'.

25. סעיף 12 לחוק העונשין שכותרתו "עבירת פנים" קובע את עקרון התחולה הטריטוריאלית וכלשונו "**דיני העונשין של ישראל יחולו על כל עבירת פנים**".

סעיף 7(א) לחוק העונשין שכותרתו "העבירות לפי מיקומן" מגדיר מהי "עבירת פנים", וזו לשונו: "**(א) 'עבירת פנים' -**

(1) עבירה שנעברה כולה או מקצתה בתוך שטח ישראל;
(2) מעשה הכנה לעבור עבירה, נסיון, נסיון לשדל אחר, או קשירת קשר לעבור עבירה, שנעשו מחוץ לשטח ישראל, ובלבד שהעבירה, כולה או מקצתה, היתה אמורה להיעשות בתוך שטח ישראל."

26. העקרון הקבוע בסעיף 7(א) לחוק העונשין קובע את תחולת חוק העונשין גם על עבירה ש"רק מקצתה" נעשה בישראל. בהתאם להוראת חוק זו יחול חוק העונשין על עבירה שהיסוד העובדתי שלה או חלק ממנו התרחשו בשטח מדינת ישראל. משזו הוראת החוק המאפשרת להוכיח כי מקצת העבירה התרחשה בישראל שוב אין צורך להוכיח את קיומו של כל היסוד העובדתי בישראל וניתן להסתפק בקיומו של אחד מרכיבי היסוד העובדתי, אם זה הרכיב ההתנהגותי, אם זה הרכיב התוצאתי או הרכיב הנסיבתי (ראו - יורם רבין ויניב ואקי **דיני עונשין** כרך א' 158 (מהדורה שלישית, 2014)).

27. בדנ"פ 4603/97 **משולם נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"א(3) 160 (1998) הכיר בית המשפט העליון בקיומה של עבירה **רבת פריטים**; וכך אמר כב' נשיא בית המשפט העליון (בתוארו אז) הפרופ' אהרון ברק:

"המאפיין את העבירה רבת הפריטים הוא במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד, המקיף את הרצף כולו, וסוגר עליו. כן מתאפיינת עבירה זו בסידרת מעשים, המהווים ביטוי לדחף עברייני אחד. פרקי הזמן שבין פריט לפריט צריכים, מטבע הדברים, שלא להיות ארוכים מדי. אף שהסימולטניות אינה תנאי הכרחי, הרי הפרשי זמן ארוכים מנתקים את הקשר בין הפריטים... המבחן הוא בסופו של דבר מבחן של שכל ישר. העבירה רבת הפריטים תחול בכל אותם מצבים בהם הסתכלות על האירוע העברייני מובילה את המסתכל לכלל מסקנה כי תהא זו גישה מלאכותית, להשקיף על האירוע כעל מספר עבירות כמספר הפריטים וכי ההסתכלות הנכונה, המשקפת באופן אמיתי את התופעה העבריינית, היא זו הרואה באירוע מכלול אחד המבוסס על מספר פריטים... השאלה היא בכל מקרה, אם בין הפריטים השונים קיימת קירבה, עד כי ניתן לראות בהם פעילות עבריינית אחת, בעלת תכנון אחד, הפוגעת באינטרס חברתי אחד, תוך תכנון עברייני אחיד וכולל" (עמ' 184-185).

28. ראיתי לציין כי עניין משולם דומה לעניינינו, ואימוץ דברי בית המשפט העליון בתיק זה אך מתבקש, שכן פסק דין משולם עסק אף הוא בעבירת הסחיטה באיומים הקבועה בסעיף 428 לחוק העונשין. מעיון בראיות שהובאו לפני לצד מבחן 'השכל הישר' כפי שנקבע בפסיקה, אין לי אלא לקבוע כי עסקינן **בעבירה אחת רבת פריטים** של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין "המתאפיינת... בסדרת מעשים, המהווים ביטוי לדחף עברייני אחד" (מהמצוטט לעיל), ולאור טענות המשיבה ראיתי גם להפנות להבחנה בין "עבירה נמשכת" לעבירה "רבת פריטים" (ראו - רע"פ 849/07 **בן אשר נ' מדינת ישראל**) (21.1.08).

בעניינינו, איים הנאשם על המתלונן כי יפיץ את התמונות האינטימיות המצויות בידו, מתוך כוונה להפחיד את המתלונן ולסחוט ממנו סכומי כסף גדולים. שיחות הטלפון של הנאשם אל המתלונן ולאחר מכן אל שני בניו של המתלונן בנוסף לפגישות שנקבעו בין המתלונן לנאשם, היו חלק מרצף של פעולות עברייניות - "סדרת מעשים", שבין כולם קשר רציף, ואלה היו אמצעי להגשמת המטרה שבבסיס התכנית העבריינית שתוכננה בעוד מועד על ידי הנאשם; מספר הפעולות שנדרש לו לנאשם להשגת מטרת הסחיטה אינו רלוונטי, כך אם נערכו שתי שיחות טלפון לבני המתלונן או שלוש שיחות, אם נערכו שתי פגישות או שלוש - אין חשיבות ממשית למספר הפעולות הללו שכן הן קדמו את הנאשם להגשמת המטרה שבתכניתו, וכאמור מדובר ב'סדרת מעשים' שכולם נועדו להשגת אותה מטרה - לקבל את הכסף מהמתלונן. גם האינטרס החברתי המוגן בעבירת הסחיטה באיומים - אינטרס המתלונן לשמירה על שמו הטוב ועל צנעת הפרט, מאפשר את קיבוץ הפריטים לעבירה אחת. הוסף לכך שכל המעשים המיועדים למטרת הסחיטה בוצעו בסמיכות זמנים (סה"כ כחודש ימים) כדי להגשים את מטרת המעשים, דבר המחזק את המסקנה כי מדובר בעבירה רבת פריטים ש"ניתן לראות בהם פעילות עבריינית אחת, בעלת תכנון אחד, הפוגעת באינטרס חברתי אחד, תוך תכנון עברייני אחיד וכולל" (דנ"פ 4603/97, לעיל).

29. מכאן לשאלה, **האם "מקצתה" של העבירה רבת הפריטים בוצעה בישראל?**

בעניינינו, אין מחלוקת כי הרכיב **ההתנהגותי** של העבירה בוצע מחוץ לגבולות מדינת ישראל (עמ' 146 לפרוטוקול). המחלוקת בין הצדדים היא אשר למקום התקיימותו של הרכיב **הנסיבתי** של עבירת הסחיטה באיומים.

30. בעניין כהנא דן בית המשפט העליון בעבירת האיומים הקבועה בסעיף 192 לחוק העונשין, שזו לשונה:

"המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים" (ההדגשה אינה במקור - א.נ.ח).

בעניין כהנא ייחסה המאשימה לנאשם איומים באמצעות משלוח מכתבים ואיומים באמצעות הטלפון, שבוצעו מגרמניה ונקלטו בטלפון של המתלונן ששהה בביתו שבישראל. לשאלה האם האיומים הטלפוניים מהווים "עבירת פנים" כהגדרתה בחוק העונשין קבע כבוד הנשיא ברק כי:

"תנאי הוא להתהוות העבירה כי יתקיים הרכיב הנסיבתי של 'על אדם'. משמעותו של רכיב זה היא, כי דברי האיום הופנו כלפי אדם וכי אותו אדם קלט את דברי האיום. כל עוד לא נקלטו דברי האיום לא מתקיים הרכיב הנסיבתי באמור והעבירה טרם הושלמה... קליטת דברי האיום אירעה בישראל והשלימה את ביצוע העבירה בישראל. יוצא איפוא, כי 'מקצת העבירה' נעברה בישראל, העבירה היא 'עבירת פנים' ויש תחולה מקומית לחוק העונשין מכוח הזיקה הטריטוריאלית (שם, עמ' 270-269).

31. סעיף 428 לחוק העונשין העוסק בעבירת הסחיטה באיומים המיוחסת לנאשם בעניין זה קובע:

"**המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים. נעשו המעשה או המחבל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים**" (ההדגשה אינה במקור - א.נ.ח).

עיננו הרואות כי כמו בעבירת האיומים, אף בעבירת הסחיטה באיומים הקבועה בסעיף 428 לחוק העונשין נכלל הרכיב הנסיבתי 'על אדם'.

בענייננו, האיומים הטלפוניים כלפי המתלונן ושני בניו נקלטו מספר פעמים בשטח מדינת ישראל וכך גם המסרונים והתמונות ששלח הנאשם למתלונן והתקבלו כאשר המתלונן שהה בישראל, כך שהיסוד הנסיבתי של העבירה התקיים מספר פעמים בשטח מדינת ישראל.

32. כך, בעדותו ביום 25.5.14 ציין המתלונן כי הוא מתגורר במזרח ירושלים וכי באותה תקופה בה נעשו מעשי הסחיטה באיומים היו בבעלותו שני משרדים האחד - בשייח ג'ארח, קרי בשטח מדינת ישראל והשני בשטחים (עמ' 24 לפרוטוקול ש' 15-25 ועמ' 25 לפרוטוקול, ש' 13-18). המתלונן גם ציין את המקומות השונים בהם היה שעה שקיבל את השיחות מהנאשם כדוגמת ביתו בבית חנינה או במשרדו במגרש המכוניות שבבעלותו הנמצא בשייח ג'ארח, שניהם בשטחי מדינת ישראל (עמ' 46 לפרוטוקול, ש' 24-32, עמ' 48 לפרוטוקול וכן עמ' 49 לפרוטוקול). גם בנו של המתלונן - ב', ציין בעדותו מיום 25.5.14 כי שמע חלק מהשיחות בהם סחט הנאשם את המתלונן במשרד שבשייח ג'ארח וכי הנאשם אף צלצל למשרד שבשייח ג'ארח וסיפר לו כי 'יש בעיה' בינו לבין אביו (עמ' 94 לפרוטוקול, ש' 5-7; עמ' 98 לפרוטוקול, ש' 10-31; עמ' 99 ועמ' 100, ש' 1-9); גם ג' בנו של המתלונן, ציין כי הנאשם התקשר למשרד בשייח ג'ארח וכי שיחות אלו הוקלטו (עמ' 108 לפרוטוקול, ש' 22-32 ועמ' 109 לפרוטוקול, ש' 1-22); השיחות הוקלטו על ידי המתלונן ועל ידי בניו ונמסרו למשטרה (ת/28 ו-ת/29).

33. כאמור בפסיקת בית המשפט העליון בעניין כהנא לעיל ולראיות שהובאו לפני, בדגש על עדויותיהם של המתלונן ובניו (שלא נסתרו) בצירוף הקלטות השיחות בין הנאשם למתלונן ולבניו שנמסרו למשטרה ובוצעו במשרדו של המתלונן המצוי בשייח ג'ארח שבירושלים, דהיינו בגבולות מדינת ישראל, ברי כי 'מקצת העבירה' המיוחסת לנאשם בכתב האיטום אכן נעברה בישראל ומשכך מדובר ב'עבירת פנים' כהגדרתה בסעיף 7(א)(1) לחוק העונשין המקימה את הסמכות הטריטוריאלית של בית משפט זה כנדרש בסעיף 12 לחוק העונשין, לצורך העמדת הנאשם לדין בישראל.

משכך, אני דוחה את טענת הנאשם כי אין לבית משפט זה סמכות לדון בעניינו.

טענת האכיפה הבררנית

34. טענה מקדמית נוספת שהעלה הנאשם היא כי על בית המשפט להורות על ביטול כתב האישום מכוח סמכותו בסעיף 149(10) לחסד"פ, בשל האכיפה הבררנית בה נקטה המאשימה שעה שבחרה להעמיד לדין את סמאהר בבית משפט השלום בגין עבירה של איומים, בעוד שהנאשם הועמד לדין בבית משפט זה בגין עבירה של סחיטה באיומים, הגם שלטענתו קשרו השניים לביצוע הסחיטה הכספית ולהוצאת הקשר אל הפועל בצוותא חדא. חיזוק לטענה זו מוצא הנאשם במסרונים שנשלחו ממספר הטלפון שהמתלונן ציין בעדותו כי שימש את סמאהר, ואלה מלמדים לטענתו על חלקה במעשי הסחיטה אף לאחר שסיימה לכאורה את מעשיה בדירה בעזרייה.

35. מנגד טענה המאשימה כי לאחר שבחנה את חומר הראיות שגובש נגד סמאהר, הגיעה למסקנה שאין בידיה ראיות מספיקות להגשת כתב אישום נגד סמאהר בגין עבירה של סחיטה באיומים אלא בעבירה של איומים בלבד שהדיון בה מסור לסמכות בית משפט השלום, זאת להבדיל מחומר הראיות שהתגבש נגד הנאשם שכלל, לדעתה, די ראיות להוכחת היסוד העובדתי והנפשי של עבירת הסחיטה באיומים.

36. טענת ההגנה מן הצדק הוכרה לראשונה בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221 (1996). בשנת 1998 הפכה טענת ההגנה מן הצדק מטענה שהתגבשה בפסיקה לחלק בלתי נפרד מספר החוקים, שעה שהמחוקק חוקק את סעיף 149(10) לחסד"פ לפיו במידה שבית המשפט השתכנע כי **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"** בכוחו להורות על ביטול כתב האישום.

37. בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776 (2005) (להלן: **"עניין בורוביץ"**) עסק בית המשפט העליון בטענת האכיפה הבררנית כחלק מטענת ההגנה מן הצדק וציין כי: **"החלטת בית-המשפט לבטל כתב-אישום מטעמי הגנה מן הצדק מותנית בכך שהחלטה להגישו פוגעת באופן חריף בתחושת הצדק וההגינות של בית-המשפט. כאשר הסיבה להפליה נעוצה בהתנהגות מכוונת וזדונית של הרשות, דבר קיומה של פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות הוא לכאורה גלוי וברור, בעוד שדבר קיומה של פגיעה כזאת הוא פחות מובן מאליו מקום שהרשות פעלה בתום-לב. עם זאת איננו רואים מקום לפסול את האפשרות - שמטבעה תהא נדירה ביותר - שההכרעה בשאלת קיומה של אכיפה בררנית פסולה תיגזר מנסיבות מיוחדות אחרות, ולא דווקא מן הקביעה שהחלטת התביעה התבססה על מניע זדוני או על שיקולים פסולים מובהקים"** (שם, עמ' 814).

38. בעניין בורוביץ אף קבע בית המשפט העליון תהליך בחינה בן שלושה שלבים שעל בית המשפט לקיים כדי לבחון את הקיומה של טענת ההגנה מן הצדק; תחילה, על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליך ואת עוצמתם. לאחר מכן, עליו לקבוע האם הותרת ההליך הפלילי על כנו חרף הפגמים שנפלו בו פוגעת בצורה קשה בתחושת ההגינות והצדק דרך בחינת חומרת העבירה, שיעור הפגיעה ביכולתו של הנאשם להתגונן, תום ליבה של הרשות וכיוצ"ב. בשלב האחרון, על בית המשפט לבדוק האם ניתן לרפא את הפגמים שנמצאו, שלא בדרך הדרסטית של ביטול כתב האישום. יודגש כי בעניין בורוביץ הכיר בית המשפט העליון בקיומה של הגנה מן הצדק אף במקרים (נדירים אמנם) בהן הרשות התרשלה ולא דווקא במקרים בהן נהגה הרשות בשרירותיות (ראו גם ע"פ 8551/11 **כהן סלכני נ' מדינת ישראל** (12.8.12)).

39. יישום המבחנים שקבעה הפסיקה בעניין בורוביץ בענייננו הביא אותי למסקנה כי יש לדחות את טענת הנאשם לאפליה פסולה ולאכיפה בררנית, שכן הנאשם לא עמד בנטל המוטל עליו להוכחת טענה זו (ראו ע"פ 8551/11 הנ"ל - פס"ד של כב' השופטת ד' ברק-ארז).

40. בענייננו טען ב"כ הנאשם כי סמאהר הייתה שותפה מלאה לעבירת הסחיטה באיומים שכן תכננה את תכנית הפעולה עם הנאשם עובר למעשה ואף הוציאה אותה מן הכוח אל הפועל כשהזמינה את הנאשם להגיע לדירה בעזרייה, גרמה לו להתפשט ולהימצא עמה בתנוחה אינטימית כדי שהנאשם יוכל לצלמו ולאחר מכן לסחוט אותו תוך איום לפרסם את הצילומים, אם לא יענה לדרישות הכספיות. נכון הדבר, כי סמאהר נטלה חלק פעיל בתכנון המעשה עובר לביצועו ואף הביאה את הנאשם לדירה בעזרייה, גרמה לו להתפשט ולהימצא עמה בתנוחות אינטימיות שונות, אולם בכך אין די לשם הנחת התשתית הראייתית הנדרשת להקמת טענת האכיפה הבררנית המוטלת על כתפי הנאשם ולסתירת חזקת החוקיות העומדת למאשימה, משלא עלה בידו להוכיח כי ניתן לייחס לסמאהר את הדרישה לתשלום הכסף תמורת הצילומים האינטימיים ולכל הפחות את המודעות לאיומים הטלפוניים שביצע הנאשם.

טענותיה של סמאהר כי ארבעת מספרי הטלפון השייכים לסמאהר לטענת המתלונן (עמ' 32 לפרוטוקול) מהם נשלחו המסרונים שימשו את אמה או חברתה ובהמשך בעדותה לפני כי כלל אינה מכירה את אחד מהמספרים (ראו - ת/12, ש' 9-10; ת/14, ש' 154; ת/12, ש' 7-9; ת/12, ש' 11-12; ת/12, עמ' 2, ש' 12-13; ת/13, עמ' 3, ש' 12-13; עמ' 7 וכן עמ' 151-156 לפרוטוקול) וטענת המתלונן בעדותו בבית המשפט כי הנאשם ציין בשיחותיו עמו כי לא אכפת לו מהפגיעה העלולה להיגרם לסמאהר מפרסום הצילומים האינטימיים (עמ' 57 לפרוטוקול), בתוספת העובדה כי לא ניתן להוכיח שהתמונות נשלחו למתלונן ממכשיר שהיה מצוי בחזקת סמאהר, מעלות ספק באשר ליכולתה של המאשימה להוכיח את קיומם של יסודות עבירת הסחיטה באיומים במעשיה של סמאהר ומתיישבות עם טענת המאשימה כי בחנה את הראיות שבידיה וקבעה את עמדתה לאחר בחינת דיות הראיות. דברים אלה מחזקים את המסקנה כי לא עסקינן באכיפה בררנית כפי שטוען ב"כ הנאשם, אלא במצב בו המאשימה בחנה את מסד הראיות שהיה בידיה עובר להגשת כתב האישום והחליטה לאחר עיון בראיות אלה כי הראיות מספיקות אך לשם העמדת סמאהר לדין בעבירה חמורה פחות - עבירת האיומים, זאת בשונה ממסד הראיות שעמד למאשימה נגד הנאשם.

טענות המאשימה כי בחנה את הראיות הללו והגיעה למסקנתה זו מתיישבות עם הראיות ששמעתי, ולא נסתר על ידי הנאשם (שכלל לא העיד - עמ' 170 לפרוטוקול), ואני דוחה את הטענה כי מדובר באכיפה בררנית, ממילא אין מקום לטענת ההגנה מן הצדק.

אחרית דבר

41. משדחיתי את שתי הטענות המקדמיות שהעלה ב"כ הנאשם, ולאור הצהרתו לפרוטוקול מיום 16.9.14 כי ככל שהטענות המקדמיות שהעלה לדיון יידחו ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת הסחיטה באיומים נוכח קיומן של ראיות לביצוע עבירת הסחיטה באיומים על ידי הנאשם שהניחה התביעה במהלך דיוני ההוכחות בלי להידרש לניתוחן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירת הסחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין.

למען הזהירות אני שבה ומציינת גם בסיפא להכרעת הדין כי זיכיתי את הנאשם מעבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין שיוחסה לו בכתב האישום, משחזרה המאשימה מאישום זה לאחר הקראת כתב האישום ולאחר מתן תשובת הנאשם כאמור בדיון שנערך ביום 16.9.14 ובהתאם להוראות סעיף 94(א) לחסד"פ.

ניתנה היום, כ"ו תשרי תשע"ה, 20 אוקטובר 2014, במעמד הצדדים וב"כ.

